

Тетяна Дзядевич

Звіт за наданий короткотерміновий грант

Проект «Приватний жіночий досвід II Світової війни». Дослідження ґрунтується на контент-аналізі жіночого приватного наративу. Джерелами дослідження є щоденники, спогади й усно-історичні свідчення. Фокус-група розвідки — жінки, котрі не брали безпосередньої участі у воєнних діях, політичних акціях чи русі опору. Життя звичайних жінок, котрі виконували свої обов'язки дружин, матерів, сестер, коханих тощо.

Серед матеріалів, зібраних на даний момент, є вже надруковані джерела і рукописи, надані безпосередньо родичами авторок. Робота над проектом триває з 2010 року, коли у фондах Гарвардського університету, університету Торонто та Українсько-Канадському Дослідницькому і Документаційному Центрі Торонтобуло зібрано певну частину матеріалів. Певна кількість усно-історичних свідчень були записані особисто у США, Польщі та Україні. Серед джерел дослідження варто згадати матеріали, зібрані польським осередком “Карта”. Робота вже була частково апробована під час доповідей у Гарвардському Українському Дослідницькому Інституті, Університетах Торонто та Альберти, а також на конференції Асоціації жінок у Славістичних Студіях в Університеті Штату Техас в Остіні та конференції, присвяченій Другій Світовій війні в Кишиневському Державному університеті.

Для завершення збору емпіричного матеріалу мені необхідно було додати білоруський і російський контексти. Грант, наданий МАГ, я використала на здійснення науково-дослідницьких подорожей у Білорусь та Росію для роботи у тамтешніх архівах і бібліотеках. У травні 2012 р. я здійснила подорож у Санкт-Петербург, де працювала із усно-історичним архівом Європейського університету у Петербурзі. Мене цікавив

«блокадний проект». Також я знайшла кілька жіночих щоденників блокадного періоду. Досвід жінок-блокадниць має стати окремим розділом наукової розвідки. У червні 2012 р. я працювала у Національному архіві Республіки Білорусь. На жаль, суттєвих матеріалів, які би можна було використати для роботи я не знайшла, але ознайомилася із сучасними підходами у питанні відображення періоду II Світової війни білоруськими колегами. У липні 2012 р. брала участь у усно-історичній експедиції у м. Буськ Львівської обл. Експедиція стосувалася питань переселень, але побіжно також торкалася і питання жіночого досвіду II Світової Війни. Можна сказати, збір джерел дослідження фактично завершено.

Осінь 2012 було присвячено виробленню методологічних підходів для аналізу зібраного матеріалу. Основним методологічним інструментарієм для аналізу его-документів вирішено зробити наратологію та рецептивну естетику, а також здобутки школи нового історизму у літературознавстві. Ідеологічним стрижнем роботи є феміністична методологія, що дозволяє уникнути домінування етнічного чинника і виводить роботу на якісно інший аксіологічний рівень, показуючи спільні цінності, у жінок різного етнічного походження. Зима 2013 була присвячена написанню статті «Феміністичне vs національне: порівнюючи жіночі воєнні наративи», яка частково відображає попередні результати дослідження. Статтю планується віддати до друку у збірник з воєнної буденності, який готується до друку Інститутом історії АНУ. За результатами дослідження також планується доповідь у *SUMMERINSTITUTEFORSEXUALITIES, CULTURES, ANDPOLITICS* в м. Охрид (Македонія) у серпні 2012, та на Європейському конгресі Історичних і Соціальних наук *MemoryofYouthvsMemoryofDisaster*, що відбудеться у Відні у квітні 2014.